Ч. 15 Пятниця 21 січня (2 лютого) 1894. Рік IV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 8.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенєм оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в Адмінїстрациї „Ґазети Львівскої“ і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цїлий рік зр. 2·40
на пів року зр. 1·20
на чверть року „ —·60
місячно . . „ —·20
Поодиноке число 1 кр.

З почтовою пересилкою:
на цїлий рік зр. 5·40
на пів року зр. 2·70
на чверть року зр. 1·35
місячно . . „ —·45
Поодиноке число 3 кр

Голоси про віча.

Всяка людска робота, навіть хоч би забавка, повинна мати якусь розумну і ясну цїль, нехай би лиш ту, щоби добре й весело забавити ся. Тим розумнїйша і яснїйша цїль повинна бути в такій роботї, в котрій розходить ся о піднесенє духового і матеріяльного добра народа. У нас робить ся в тім напрямі досить богато, між иншим устроюють ся також віча народні, котрі нїби то мають осьвідомляти нарід о єго правах горожаньских і національних та поучати, як він має двигати ся із своєї нужди. Того рода віча вийшли вже у нас, можна би сказати, „в моду“ і длятого можна побоювати ся, що як всяка модна річ так і ті віча перешумять без всякого дійстного хісна, бо обриднуть відтак народови і він остаточно покине ту модну забавку. Тому то не від річи буде послухати тих голосів, які відозвали ся у нас про послїдні віча и витягнути собі з них відповідну науку. Особливо же пильно повинні послухати їх нашї селяне, о котрих на вічах найбільше розходить ся і котрі становлять головну їх репрезентацию. Але голоси ті суть також і вельми поучаючі для тої части нашої інтеліґенциї, що бере провід в таких вічах.

Про послїдні віча заговорили в послїдних часах часописи; „Буковина“, „Правда“, „Душпастир“ і „Батьківщина“. Ми подаємо тут ті голоси, а лишаємо собі на конець висказати і свою гадку. — „Буковина“, часопись виходяча в Чернівцях, пише:

„В послїдних часах відбуло ся кілька народних віч в Галичинї, а то в Стрию, Жидачеві, Рогатинї, Дрогобичи; і загальний збір „Руской Ради“ в Жовкві можна уважати вічем; нарештї і до Коломиї скликане также народне віче... Добра се, дуже добра річ народні віча, але як кожда хоть би і найлїпша річ має свої сьвітлі і темні сторони, так і з вічами, а на жаль виявили ся на згаданих вічах, як можемо судити із справоздань о них, властиве більше темні сторони. Після нашої думки мали-б народні віча отсю задачу і они одинєсенькі могли-б єї сповнити: 1) перевести як найшпаршу політичну орґанізацию народних сил; коли політика Русинів має мати якість успіхи, то мусить бути одна, одностайна, сьвідома своєї цїли; длятого треба для веденя полїтики одного, а не більше осередків; около того одного осередка повинна зібрати ся вся Русь—ним най буде в Галичинї „Народна Рада“, а на Буковинї „Руска Рада“; повітові товариства політичні не повинні ставати в суперечність з товариством краєвим в справах загальної політики, они повинні мати инші справи більше на оцї, на котрі ми відтак вкажемо; в якім напрямі має іти руска політика, се рїшає загальний збір краєвого товариства політичного і в тім напрямі повинні дїлати товариства повітові. До краєвого товариства політичного повинен належати кождий Русин. Політика потребує гроший, і на ту цїль повинен кождий Русин добровільно себе оподаткувати. Русь мусить мати свій скарб народний про всякі випадки. Така орґанізация не буде ілюзорична, при такій сильній, як найширші круги обіймаючій орґанізациї, котра зміцнить і карність народну, і успіхи рускої політики будуть великі. Оттаку орґанізацию повинні народні віча мати перед усім на оцї. 2) Народні віча повинні осьвідомляти загал Русинів з теперішними уставами політичними і навчати, як їх можна найлїпше для Руси використати. Не дасть ся заперечити, що не лиш мужики, але і переважна часть сїльскої інтелїґенциї мало що з ними обізнані. В тім лежить причина, чому навіть добрі і користні устави, як н. пр. теперішна устава громадска нами зовсім не використані. Хто-ж винен, що наша громадска управа зробила цїлковитий банкрот, що нема, можна сказати, і одної громади, котрої господарка була-б в добрім станї? Хто з Русинів обізнаний добре з обсягом дїланя сойму, Виділу краєвого, Ради державної і зі складом законодавчих тїл і т. д. і т. д.? Возьмім уставу дорогову.... — треба би старати ся о єї зміну, але поки-що при тій уставі можна-б мати добрі дороги в кождім селї, міжтим кождому відомо, які у нас дороги, і як тую уставу виконує ся. А хто тому винен? Также устави цівільні і карні і скарбові і ріжні приписи повинні бути предметом формальної науки на вічах. 3) Віча повинні вказувати і обговорювати способи, як би Русинам в економічнім зглядї піднести ся, як роздобувати чим більше гроша. Не треба забувати, що поступ національний складає ся з суми індівідуального поступу, що засіб національний складає ся з суми маєтку індівідуального. У нас сотки тисячів лежать по скринях та в стріхах без найменшого ужитку, навіть почтової щадницї наш нарід не знає, самопоміч в грошевих потребах (винявши кілька кас пожичкових, котрі мимоходом сказавши, понайбільше лихо адмінїструють ся) майже зовсїм не зорґанїзована. Чому-б не могли Русини бути н. пр. орендарами пропінациї, рогачок і т. д.? Сотки морґів рускої землї переходить рікрічно дорогою лїцитациї в чужі руки. Чому-б не мали они позістати в руских хоть инших руках?

---

15)

Похатник.

(Повість з американьского житя — О. Руппіюса.)

(Дальше).

— Слухайте, Зайферт, не робіть з себе дурного — перебив єму Гельмштедт і випростував ся — ви знаєте, що я все говорив з вами без обиняків, отже буду й тепер так говорити; може знаєте також, що коли я раз дам слово, то й додержу єго, отже чи по доброму чи по злому, то можете на то спустити ся, що вам тепер скажу. Ви обікрали мене в Ню-Йорку до чиста, без милосердности, хоч знали, що менї через то прийде ся далеко труднїйше дати собі раду, як кому небудь иншому....

— Позвольте на хвильку! — відозвав ся на то Зайферт. — Коли ви тим способом хочете менї пригадати ся, то не знаю дійстно, чи то добрий спосіб.

— На то вже поставили доказ сьвідки перед полицією в Ню-Йорку — говорив Гельмштедт дальше, не даючи собі перебити — але то вийшло менї на добре, і у мене тепер навіть і на думцї не було, виступити против вас в який небудь спосіб. А знаю досить добре, що ви тут порабляєте, знаю вашу „коршму над рікою“ і ваші тамошні зносини; але менї не о то розходить ся, я хотів би розвідатись про одну справу, котра лиш мене обходить, хотів би довідатись про вашого, як би то сказати — ну, про вашого кумпана, пана Бакера, а коли схочете зі мною об тім отверто поговорити, то я вам все забуду, що ви менї заподіяли; відкличу навіть мій позов в Ню-Йорку, куди ви скорше чи пізнїйше схочете вернути.

Зайферт пустив з рота велику хмару диму. — Чим більше розважаю ваші слова, пане Гельмштедт, тим ви розумнїйші в моїх очах; але я дійстно не знаю, чи я той, котрого вам потреба — я, бачите, мав в Ню-Йорку брата, котрий був зовсїм подібний до мене — але скажіть, про кого ви хочете щось розвідати.

Гельмштедт став вже був нетерпеливий, але не показав того по собі.

— Про вашого приятеля Бакера, з котрим ви разом виїхали з Ню-Йорку — відповів Гельмштедт — будьте певні, що нїхто о тім не довідаєсь, від кого я розвідав. Я вже знаю, що він стоїт з вами в звязи і прошу вас ще раз, поступайте честно зі мною та скажіть радше, що не хочете нїчого сказати, а не обрїхуйте мене.

— Коли ви то все знаєте, про що натякнули — сказав Зайферт, стріпуючи попіл з циґара — то по правдї сказавши, не знаю, що маю вам сказати; ви, бачу, знаєте більше як я сам.

— Коли так, то поставлю вам кілька точних питань: Звідки той чоловік і що ви знаєте о єго відносинах? А відтак: в яких зносинах він з вами?

— Мушу вам признати ся, пане Гельмштедт, лиш длятого, що то ви, що не можу вам на то відповісти із многих причин. Перша єсть та, що й я сам не знаю нїчого певного о тім чоловіцї, а длятого самого вже й не потребую наводити вам прочих причин.

Гельмштедт глянув остро на него, а відтак встав. — Ну, коли не хочете зі мною по доброму погодити ся — сказав він — то пристаньте-ж на то, що буде опісля, аби-сьте відтак не жалували ся на мене! — Він поправив на собі капелюх і як би вже остаточно рішив ся, пустив ся до дверий і навіть не глянув на Зайферта. Він не мав в тім нїякого вихованя, коли пустив ся виходити, чув лиш, що єсть безсильним против сеї хитрої натури злодійскої і хотів бодай ратувати свій власний інтерес та завізвати полицію на поміч.

Зайферт дивив ся за ним через хвильку з великим напруженєм. — Пане Гельмштедт! — відозвав ся він відтак півголосом — але Гельмштедт вже не чув того і станув вже коло дверий. — Заждіть на хвильку, пане! — відозвав ся тепер Зайферт і схопив ся. Гельмштедт пристанув і обернув ся: Я думаю, що ми вже покінчили з собою! — Лиш ще кілька слів, — сказав тамтой і приступив ся до него. — Видко, що то для вас якась досить важна річ розвідатись про того чоловіка — говорив він дальше — а що я може й повинен направити якусь

„От таку і т. п. працю повинні-б взяти на себе народні віча, така праця принесла-б народови хосен, се була-б в повнім того слова значіню орґанічна і реальна праця.

„Віча можуть служити також для демонстраций, але демонстрация лише тоді добра і успішна, коли поза демонстрацию стоїть сьвідомий нарід, інакше віче для демонстрациї се лиш фаєрверок, на котрий шкода пороху і труду; тоді мають они ще і ту хибу, що деморалізують нарід. У нас, де нарід, не виймаючи навіть інтеліґенциї.... гне ся в три погибели.... демонстрация стає ся просто сьмішною.

„Зваживши отсе і приглянувши ся тепер всім тим вічам, які відбули ся в Галичині, мусимо сказати, що они в великій мірі розминули ся зі своєю цілею. Дуже мало було на них дійстної, реальної ради, з котрої вийде якийсь хосен для справи народної. Найбільше торочили ся порожні фрази, від котрих народови ні зимно ні тепло, ба, що гірше, богато було баламутства. Особливо баламутні були реферати про політичне положенє Русинів, в котрих на конику високої політики перескакували ся одним скоком непроходимі дебри, не зважаючи на дійстну неможливість таких вибриків. Дивує нас, що все то слухало ся і не було нікого, хто-б вказав, що такі карколомні штуки неможливі. Посол др. Король в Жовкві каже, що „треба поставити таку проґраму, котра-б горнула всїх Русинів під один прапор“, і ставляє її отсими словами: „розвиток рускої народности яко самостійної і оборона належних прав“ — се, каже він, проґрама цілого народу! Се була проґрама руского народу в 1818-ім р. і при тій проґрамі панувала на Руси згода, всї були як одна родина, у всїх була одна мета. Ну, гаразд! Кождий здоровий на голову чоловік подумає собі, що треба, аби всї Русини визнавали ту проґраму; коли-ж хто не приймає її і допче те ногами, що ми визнаємо за сьвяте, то той, наколи він з роду Русин, є зрадником народним і з ним не може бути жадної згоди. Але у п. Короля інакше. Він хоче робити згоду якихсь партий руских. Питаємо: яких партий? Коли они рускі, то годять ся на сю проґраму, отже осібної згоди робити не треба. Коли-ж п. Король має на думці згоду з москвофілами, то она або не потрібна, або цілком не можлива; не потрібна тоді, коли москвофіли пристануть на сю проґраму, т. зн. перестануть бути партиєю москвофільскою. Тоді не можна говорити о двох перших, лише о однїй одноцільній рускій партиї, де всї що-до засадничих національних переконань будуть з собою і без згоди згідні. (Дальше буде.)

Сойм краєвий.

В доповненю до справозданя з соймового засїданя з дня 30 січня подаємо тут ще отсї важнійші справи:

Над петициєю громади Вишнївчика і дооколичної людности в справі вибудованя краєвого гостинця з Підгаєць на Вишнївчик до Доброполя перейшов Сойм до порядку дневного. Пос. др. Савчак домагав ся, щоби петицию ту відослано до Видїлу краєвого до розслїдженя. — Так само перейшов Сойм до порядку дневного над петициєю громад Добринів і Статин в справі вибудованя дороги коло Нараєва. — Петицию громад Дубівці і Водники о запомогу на направу дороги з Галича до Мариямполя передано Видїлови краєвому до розслїдженя і увзглядненя. — Петицию громади і обшару двірского в Жукові повіта золочівского о признанє дороги краєвої з Золочева до Дунаєва за краєву передано Видїлови краєвому до залагодженя. — Петицию громади Косова в справі збільшеня числа ярмарків відступлено правительству до розслїдженя і залагодженя.

На сім закінчено порядок дневний а відчитано ще слїдуючі внесеня і інтерпеляциї: Внесенє пос. Струшкевича: Уповажняє ся Видїл краєвий вставити в прелімінар фонду краєвого на підпиранє зелїзниць низшого ряду річно дотацию в сумі 300.000 зр. через 75 лїт почавши від 1894 р. — Пос. Фр. Єнджейович поставив внесенє о збільшенє сил евіденцийних при катастрі ґрунтовім так, щоби в кождім повітї був один ґеометер для евіденциї.— Пос. Окуневский інтерпелював комісаря правительственного в справі зменшеня годин науки язика німецкого і руского в користь польского в школї промисловій в Коломиї. — Пос. Скалковский домагав ся, щоби податок доходовий був вимірюваний товариствам фінансовим обовязаним складати публичні рахунки від чистого доходу. — На тім закінчено засїданє.

Перегляд полїтичний.

В долїшно-австрийскім соймі заявив намістник, що правительство противне заведеню безпосередних виборів в громадах сїльских, позаяк при реформі виборчій до Ради державної вибори в громадах сїльских будуть засадничою точкою.

Депутация урядників під проводом шефа секциї Фалька була вчера у членів правительства в справі поліпшеня платні для урядників найнизших ранґ. Пп. міністри обіцяли все зробити, що лиш дасть ся в теперішних трудних обставинах.

В процесї „Омлядіни“ переслухано вчера убійника Мрви, Долєжаля, котрий сказав, що убив Мрву з мести длятого, що через него був арештований.

В палатї американьскої амбасади в Римі вибухнув вчера огонь: Коли его угашено, переконано ся, що каси амбасади були розбиті і що викрадено з них богато документів. Очевидно був то якийсь полїтичний замах, бо гроший і дорогоцїнностий не рушено. — Суд военний в Масї засудив анархіста Молїнарого за бунтованє до ворохобнї на 23 роки вязниці, з того на 3 роки в окремій келї і на конфіскату майна.

З Ріо-Янейро доносять, що адмірал бразилїйских ворохобників, де Ґама, почав вчера стріляти на военний корабель Сполучених держав, в наслїдок чого розпочала ся завзята борба, котра остаточно закінчила ся тим, що де Ґама мусів піддати ся американьскому адміралови Бенгамови.

Новинки.

Львів дня 1 лютого.

— **Конкурси.** Маґістрат міста Городка оголошує конкурс на посаду міского ветеринаря з платнею 500 зр. Поданя треба вносити до 15 марта. — Видїл ради пов. в Бережанах розписує конкурс на посаду окр. лїкаря в Нараєві з платнею 760 зр. річно. Поданя треба вносити до 28 лютого. — В теребовельскім повітї опорожнені отсї посади учителїв народних: в Брикули новій, Гумнисках, Коровинці, Малові, Налужи і Скоморосї; дальше посада управителя школи в Теребовли і посади молодших учителїв в Дорохові, Хмелївцї і Ілавчи. Поданя треба вносити до кінця лютого с. р. — Видїл пов. в Городенцї розписує конкурс на посаду окружного лїкаря в Чернелици з річною платнею 950 зр. Поданя треба вносити до кінця лютого.

— **Відзначеня.** Професор школи реальної в Кракові Лев Дембовский одержав при переходї на пенсию золотий хрест заслуги.

провину, котрої супротив вас допустив ся, та й не хотів би з вами по злому розставати ся, то скажу вам дещо, але під одним условієм — розуміє ся, що до того належать також і ті предложеня, які ви перед тим поробили самі на своє слово чести.

— Скажу вам лиш то, Зайферте, що вже мене не здурите! — відповів на то Гельмштедт. Хочете сказати менї правду, то добре; я додержу того, що сказав; але скоро побачу, що ви мене обрехали, то я тогди вже нічим не звязаний.

— Ходім та сядьмо собі знову, на що звертати увагу гостий на себе, хоч они нас не розуміють. Моє условіє — говорив Зайферт дальше, коли они собі сїли на давне місце — єсть таке, щоби ви аж до Нового року не робили ніякого ужитку з того, що вам скажу. У мене єсть також своє дїло з тим чоловіком, про котрого ви говорите і я би найбільше через то потерпів, коли-б о нїм розійшли ся якісь погані вісти. Признаю ся вам, що я не рад з мого становища і визначив собі найдальший речинець для спільки з ним аж до Нового року. Думаю, що й ви признаєте, що то зовсім справедливе условіє, яке я поставив.

— Я пристаю на то — сказав Гельмштедт, надумавши ся хвильку і даю вам слово, що додержу его.

— Я вас знаю, пане Гельмштедт і спускаю ся на то — нема що казати, що то таки красно, спускати ся на слово, коли має ся дїло з чоловіком, на котрого можна спустити ся — але то буває найгірше, що ті, котрі додержують слова, майже завсїгди вірять другим і длятого їх найбільше обманюють — тому то мабуть і менї ніякий суд не зробив ще справи по справедливости. Отже того чоловіка, про котрого бесїда, уважають тут за великого богача і думають, що він з Алябами, з полудневих сторін, а він різнить ся від мене лиш о стілько, що попри мою пристрасть роздобувати гроший легким способом, має ще й ту, що робить інтереси на любови з молодими дївчатами, а коли єму иноді удасть ся завернути якій голову, то приносить то єму таки хороший заробок. Здає ся, що він в сю пору думає ту часть свого дїла закінчити подружем, але по правді сказавши, не знаю, на чім тепер станула. Що мене уважають тут за грача з професиї, то ви вже знаєте, але то властиво его інтерес, я даю лиш фірму на зверх, щоби він яко великий пан міг без підозріня спроваджувати людий до граня, а попри то й занимати ся своєю другою пристрастию. В тій цїли звабив він мене сюди з Ню-Йорку, а хоч дїло таки не зле ішло, то все таки тутешнє житє і служба попихача вже менї надоїли. З Новим роком, як кажу, настане на всякий случай якась зміна.

— Отже він не має ніяких посїлостей в Алябами.

— Не має так само, як я, або й ви. Давнїйше волочив ся він богато в полудневих сторонах і знає дуже добре всї відносини. То Ню-Йоркский плеканець і я хотів би мати такі знакомости, як він, через котрі він там входить в найперші родини. — Ну, я думаю, що вам того вистане; я вам розповів чисту правду, і прикро би менї було, коли би ви розпитували мене про мої власні інтереси, про котрі я не міг би так само розповісти.

— Добре, Зайферте — відповів Гельмштедт надумавшись хвильку — я думаю, що поки-що буде досить. Але ви чей самі то зміркуєте, що то річ зовсїм природна, коли я в декім не конче буду вам вірити. Коли по Новім роцї потвердить ся то, що ви сказали, то я возьму назад позов в Ню-Йорку. Коли маєте ще щось додати, або щось відкликати, то зробіть то зараз.

— All right, Sir! [1]) — сказав Зайферт так голосно, щоби то всї гості чули і встав удаючи чоловіка, що зробив добрий інтерес. — Може заграємо партию?

Гельмштедт покивав головою, що нї. — Не стане мабуть часу; ще лиш дещо перекушу, бо я ще нинї не мав майже нічого в ротї — а відтак поїду домів.

Якесь дивне чувство взяло ся молодого чоловіка, коли він за якої пів години виїзджав знову з міста. Коли згадав собі на Олену, що на него чекала, то его обвіяло мов би надходячою весною, а всеж-таки здавало ся єму, як коли-б якась чорна хмара десь в глубинї кидала тїнь на его власний сьвіт.

[1]) Читає ся: „оль райт, сер“, а значить: „зовсїм справедливо пане“.

— **Презенту** на Помоняти в еп. львівскій одержав о. Володимир Сабат.

— **На будову театру** зложили пп. на руки комітету: О. Кузнарович секретар повітовий 3 зр.; Фр. Керніґ від себе 1 зр., з складок 2 зр.; Шабенбек сов. суду краевого 1 зр., Зарицкий сов. суду краевого 1 зр., рада повітова в Бібрці 50 зр.; товар. зарібкове і господарске у Львові 10 зр.; п. Іван Герасимович з Шутроминець 17 зр. 10 кр., зібраних на іменинах у о. Евґенія Алексевича в Торскім; рада повітова в Заліщиках 25 зр., каса ощадности в Величці 10 зр.; Котович з Цішанова 3 зр. 20 кр.; рада повітова в Збаражи 100 зр.: рада повітова в Бучачи 100 зр.: о. Юл. Жуковский з Кошляк прислав від громади Кошляки 2 зр. 70 кр., від громади Голотки 1 зр. 43 кр., о. Жуковский 1 зр., п. Кульчицкий 30 кр., п. Сав. Жуковский 1 зр., Юл. Жуковский 80 кр., разом 7 зр. 23 кр.; на руки о. Волошиньского в Далешеві зложили: о. Соболевский 1 зр., о. Баранецкий 1 зр., Н. Н. 1 зр., разом 3 зр.; рада повітова в Самборі 50 зр.; рада повітова в Вадовицях 2 зр. 50 кр.; о. Гординьский з Старуні 11 зр. 20 кр., п. Витовт Бартманьский 1 зр. о. Шефер з Бовшова 6 зр. за купони. На руки о. Ореста Чеховича декана белзкого зложили: Завадзкій ц. к. поборець податковий в Белзї 1 зр., п. Вячесл. Фабіяньский управитель дібр в Помірци 10 зр., о. Тит Чехович сотр. з Белза 1 зр., п. Волод. Чехович ук. богосл. 1 зр.

— **Лихвар перед судом.** Перед трибуналом суду карного у Львові ставав сими днями Іхель Кляйн, обжалований о лихву. Брав він не більше, не менше тілько 1400 прц. від сотки. Тому 20 літ прийшов той Іхель мов жебрак до Угнова; нинї числить ся він до найбогатших „купців" угнівских. За те, котрий довжник попав ся в его руки, той зійшов на жебрака. Особливо на переднївку використував він нужду людий; позичав гроші на 200 до 1400 прц. Любив передовсім давати збіже на засів і купувати збіже на пни. Проценти умів так гарно числити, що нераз за кілька зр. брав весь маеток довжника. Милосердя не мав нїякого над своїми довжниками. Та вкінци „носив вовк, понесли і вовка". Кляйн стае тепер перед судом обжалований о 92 випадки лихви, о фалшиве сьвідоцтво і о обманьство.

— **Подарунок для Цїсаря.** Минувшого тижня на авдиенциї у Є. В. Цїсаря в Пештї було богато селян і то дуже бідних, а між ними була й одна селянка з Фот. Прийшла она просити Монарха о ласку в якімсь процесї, а для більшої певности принесла порося в подарунку для Цїсаря. Урядники двірскі не гнївали ся за то на неї, але не хотїли еї разом з поросятем пустити до Цїсаря з просьбою, бо то не годить ся. Жінцї не могло се в голові помістити ся, чому би ласкавий Монарх не хотїв приняти таке кругленьке, гарненьке, добре годоване порося, котре спечене на рожнї було би дуже смачне. Але вкінци дала ся намовити, покинула порося, а сама пішла з просьбою. Є. В. Цїсар приняв еї дуже ласкаво, але жінцї було маркотно, що мусїла поросятко забрати назад з собою.

— **З обави перед карою.** В селї Хлонах коло Комарна повісив ся зі страху перед жандармами господар Андрій Рубаха. Він украв три гуски, а о тім дізнали ся жандарми і хотїли его увязнити. Рубаха не ждав на увязнене, тілько позбавив себе житя. Лишив жінку і трое дїтий.

— **Письмо з ґенер. Дирекциї зелїзниць:** На просьбу представителїв промислу нафтового в Галичинї прилучено до поїздів і на зиму віз, що лиш в лїтї курсував поміж Львовом а Загірянами. Віз сей буде на самім кінци поїзду; тому й не ручит ґен. Дирекция, чи температура у нїм підчас морозів буде відповідна; трудно буде его огріти.

— **Рись в Галичинї.** Дня 26 січня застрілено в лїсах пацикївских під Станїславовом гарного рися, котрого вислїдили пси. Рись, самиця, мав 58 цм. висоти, а 110 довжини. Єсть се вже пятий шкідник, якого убито в сїм роцї в тамтих сторонах, а то: двох застрілено в пацикївских лїсах, двох отроєно в лїсах лисецких а одного застрілено. Як кажуть, бачено там ще три рисї, за котрими дальше слїдять, щоби їх цїлковито вигубити. Взагалї сей рік був Галичинї богатий на рисї.

— **Кум.** Идеш нераз селом тай слухаеш, як селяне розмовляють. Все один до другого каже: куме, а селянки: кума. Як зайдеш поміж них, то нераз аж здивуеш ся, кілько оден чоловік мае кумів. І Василь кум, і Михайло кум і Іван кум, так само й Василиха, Иваниха, Михайлиха — всї собі кумове. Що за диво? Адже в селї нема тілько дїтий, щоби аж так богато людий треба було до їх хресту. Походить то з того, що неоден господар бере до хресту своеї дитини й кілька, а нераз і по кільканайцять кумів. В селї С. так надоїв сей звичай, що громадяне постановили брати лише тілько кумів, кілько до хресту потреба. Тимчасом один молодий ґазда запросив собі аж 30 пар кумів. Подумайте люде, де тут розум. Сам знищить ся і своїх кумів також, бо то кождий мусить принести кварту горівки і міх балабухів жидівских. Значить, виходить таке, що господар, котрий просить в куми, хоче притім скористати з приносів, особливо в сторонах, де дають пожиточні приноси. То вже неладно вимагати від кумів такі подарунки. Неодин би відмовив, а не хоче, бо то сусїдска річ, і мусить справляти дарунки без потреби. На таких гучних хрестинах тілько пятика і образа Божа. А ми не такі богачі, як наші дїди та прадїди, то нам годї так ставити ся, як они і людий не годить ся заривати.

— **Чуже не гріе.** Два віденьскі молоді любителї чужої власности, Штремніцер і Біхлер, зазнали такого нещастя, що вже мали 360 зр. у своїх руках, а мусїли таку гарну суму викинути на улицю, бо за ними гонили поліцияпти. Якомусь практикантови витягнули ті гроші з кишенї — і хоч за них анї чарки горівки не випили, таки дістали оден 5, другий 6 лїт тяжкої вязницї. Не досить двох, що потерпіли при тій нагодї, треба було ще трех инших. Викинені 360 зр. найшов 18-лїтний термінатор Гемецбергер, взяв собі до „помочи" годинникаря і пекаря і з ними прогайнував всї гроші. Але поліция не спить; найшла она тих веселих хлопцїв і посадила їх там, де вже сидять тамті два любителї чужої власности.

ТЕЛЄҐРАМИ.

Берно (моравске) 1 лютого. Сойм ухвалив 10.000 зр. на запомогу для громад, в котрих показав ся великий недостаток пашї.

Берлин 1 лютого. Урядова ґазета оголосила письмо цїсаря до ґен. Капрівіого, в котрім цїсар дякуе князям і людности за докази прихильности підчас подвійного торжества, а рівночасно й висказуе свое вдоволене з того, що торжество се набрало ще більшої сьвітлости через гостину кн. Бісмарка, так вельми заслуженого для держави мужа, що вийде лиш в користь для вітчини.

Білград 1 лютого. Кабінет Сімича доповнив ся в той спосіб, що теку міністра фінансів обняв поступовець Миятович, а просьвіту лїберал Несич.

Петербург 1 лютого. Стан здоровля царя значно вже поправив ся; запаленя легких нема, катар дихавковий зменшив ся, теплота тїла 37, живчик добрий.

Рух поїздів зелїзничих

важний від 1 червня 1893, після львівск. год.

Відходять до

	Поспішний		Особовий			
Кракова	3 01	10 41	5·26	11·11	7·36	—
Підволичиск	6 44	3 20	10 16	11 11	—	—
Підвол. Підзам.	6 54	3·32	10·40	11 33	—	—
Черновець	6 36	—	10 36	3 31	10 56	—
Стрия	—	—	10·26	7 21	3 41	8 01
Белзця	—	—	9 56	7·21	—	—

Приходять з

Кракова	3 08	6 01	6·36	9·41	9·35	—
Підволочиск	2 48	10 02	6 21	9·46	—	—
Підвол. Підзам.	2 34	9 46	9·21	5 55	—	—
Черновець	10 10	—	7 11	7.59	12 51	—
Стрия	—	—	1·08	9·06	9·52	2·38
Белзця	—	—	8 16	5·26	—	—

Числа підчеркнені, означають пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано.

В інформацийнім бюрі ц. к. австр. зелїзниць державних у Львові ул. Третого Мая ч. 3. (Готель Імперіяль) продае ся білети полосові і окружні, пляни їзди і тариф у форматї кишеневім і дае ся інформациї в справах тарифових і перевозових. У тім бюрі, а також у такім самім бюрі у Відни (I. Johannengasse 29) удїляе ся устних або письменних пояснень в справах службы на ц. к. австр. зелїзницях державних. О скілько підручники зізваляють, можна тамже засягнути інформаций що до решти австро-угорских і заграничних зелїзниць.

Час подаемо після годинника львівского, він різнить ся о 35 мінут від середно-европейского (зелїзничого): коли на зелїзници 12 год., то на львівскім годиннику 12 год. і 35 мін.

За редакцию відповідае **Адам Креховецкий.**

Частина пята.

Душний воздух.

Сонце стояло вже низько, коли Гельмштедт приїхав знову до Мортонового двора. Вїхав через огорожу аж під сам двір, привязав коня до якогось дерева, а коли не міг нїгде добачити якого чорного, що був би оповістив в дворі его приїзд, зайшов несьміливо через отверті двері до передної комнати, до котрої виходили двері від прочих комнат. По тій дивній стрічи з панею Мортон, вечером попередного дня, було ему якось маркотно заходити до еї дому. Сам не знав, що мае робити, коли она так якось дивно поступае; чи й ему поступати так само гордо, як она, й удавати незнакомого, хоч ему то видавало ся й не щиро й сьмішно — чи злегка нагадати давну знакомість, хочь то знов, коли би она то знехтувала, поставило би его в прикре положенє. А що й в передній комнатї нїхто не показав ся, то він запукав злегка до передного парльору, а наконець і війшов до него, коли нїхто не відозвав ся. В парльорі не було нїкого, але саме, коли він хотїв вже вертати ся, увійшла бічними дверми панї Мортон, а лице еї то блїдло, то червонїло, коли пізнала гостя.

— Я прийшов лиш по панну Еліот! — відозвав ся Гельмштедт по нїмецки і поклонив ся чемно.

— Вже кілька годин тому приїхав по ню еї батько і взяв еї з собою! — відповіла панї Мортон стиха по анґлїйски. — Гельмштедт важив ся ще через хвильку, чи ему попращати ся холодно і коротко, але якесь чувство, трохи нїби цїкавість, трохи співучасть перемогло в нїм.

— Чи вільно вас спитати, панї Мортон — говорив він дальше по нїмецки — для чого ви обходитесь зі мною, як з чужим і держитесь так здалека, коли я противно, так щиро тому рад, що вас тут відшукав?

Лице столичої перед ним поблїдло, черти его нїби задеревіли, а очи як би стовпом стали. — Я думаю, пане — відповіла она не перестаючи говорити по анґлїйски — що ми вже не маемо нїчого спільного з собою. Прикро менї, що я мушу вам сказати то аж словами.

— Молодому чоловікови набігло лице кровю, як тому ученикови, що дістав нагану. — Як ваша воля, панї — сказав він на то — я спитав ся так по щирости, вибачайте! — склонив ся злегка і вийшов з комнати. На дворі вихопив ся на коня і пігнав ґальопом на дорогу. — Гнївав ся на ню, що з неї зробила ся нараз така велика панї, гнївав ся й на себе, що відзивав ся до неї, і аж коли уїхав кусень дороги, прийшла ему на гадку Олена та став роздумувати, що то була за причина, що Еліот сам приїхав сюди по свою доньку.

(Дальше буде).

З друкарні В. Лозиньского під зарядом В. І. Вебера.